

Huvudman

Göteborgs kommun
grundskola@grundskola.goteborg.se

Ärendet

Tillsyn av Sandeklevsskolan F-9 i Göteborgs kommun

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den **2023-09-30** ha vidtagit nedan angiven åtgärd avseende brister rörande anmälan om behov av särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Göteborgs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Göteborgs kommun ska vidta följande åtgärder

1. Se till att vid minst ett tillfälle före 2023-09-30 informera samtliga lärare och övrig personal om skollagens bestämmelser om särskilt stöd samt skyldigheten att anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. (2 kap. 34 § samt 3 kap. 5 och 7 §§ skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser att eleverna ges undervisning i samtliga ämnen som de ska ha undervisning i, att eleverna ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare, garanti för tidiga stödinsatser, utredning om särskilt stöd, information om elevens utveckling, skolans arbete med att skapa studiero samt arbetet med elevers frånvaro.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:2281) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Sandeklevsskolan F-9 i Göteborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Sandeklevsskolan F-9 följer gällande bestämmelser om att eleverna ges undervisning i samtliga ämnen som de ska ha undervisning i, att eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare, extra anpassningar och särskilt stöd, garanti för tidiga stödinsatser, information om elevens utveckling, skolans arbete med att skapa studiero samt arbetet med elevers frånvaro.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan, rektorn och biträdande rektorer samt genom lektionsobservationer den 1, 2 och 7 februari 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolenhetens systematiska kvalitetsarbete, huvudmannens timplan, ordningsregler, lärarscheman, elevscheman, frånvarostatistik, samt individuella utvecklingsplaner. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Anmälan av behov om särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan om behov av särskilt stöd

Av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framgår att elevers eventuella behov av särskilt stöd inte alltid anmäls när elever, trots extra anpassningar, befaras inte komma att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Lärarna berättar att det i många klasser i lågstadiet finns en risk att många elever inte når målen i årskurs 3. Ibland anmäler lärare och utredning sker och ibland finns ett åtgärdsprogram, men alla elever anmäls inte, enligt lärarna. Tidigare, berättar lärarna, fanns en tydligare arbetsgång med regelbundna klasskonferenser men den strukturen finns inte kvar. Man måste dra i mycket själv, säger en lärare och lärarna berättar att det är oklart vem som de ska anmäla till.

Att alla elever som inte når målen trots extra anpassningar inte anmäls till rektorn för utredning framgår även i kompletterande information från huvudmannen. I kompletteringen framgår att flera elever i högstadiet, som under minst två terminer haft betyget F i minst ett ämne, inte har anmälts till rektorn. Detta trots att eleverna haft extra anpassningar.

Elevhälsan berättar i intervjun att lärarna nog känner sig osäkra i processen hur de ska anmäla eventuella behov av särskilt stöd. En av representanterna anser att de inte anmäls så många ärenden som det borde göra. Representanter från elevhälsan tror också att alla anmälningar inte når elevhälsan. Det framkommer i intervjun att det inte vet varför de inte får vetskap om alla lärares anmälningar.

Rektorn uppger att han behöver förtydliga rutinerna för hur en anmälan om att en elev behöver utredas för särskilt stöd går till. Tidigare gick anmälan till specialpedagogen men nu går det till respektive biträdande rektor, vilket inte alla lärare känner till, enligt rektor.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av

särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § 1-3 och 5 stycket skollagen).

Rektorn ska se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Sandeklevsskolans arbete gällande när det gäller att anmäla elevers eventuella behov av särskilt stöd. Det framgår av utredningen att rutinerna för hur en anmälan om att en elev behöver utredas för särskilt stöd är oklara. I tillsynen har det framkommit att det finns elever vars behov av särskilt stöd inte har anmälts trots att ett sådant behov befaras föreligga.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Göteborgs kommun verksamhet vid Sandeklevsskolan F-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan om elevers behov av särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Göteborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Eleverna ges undervisning i samtliga ämnen som de ska ha undervisning i samt att eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I genomförda intervjuer och de dokument Skolinspektionen har tagit del av framgår bland annat följande:

Rektorn planerar verksamheten så att eleverna får minst den garanterade undervisningstiden i respektive ämne och stadium. Eleverna får undervisning av behöriga och legitimerade lärare i den utsträckning det är möjligt med de lärare som finns tillgängliga.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller de kraven eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. (2 kap. 13 och 18 §§ skollagen).

Av skollagen framgår vidare att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. (10 kap. 5 § skollagen).

Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i förordningens bilaga 1. Bilagan anger hur den totala undervisningstiden ska fördelas på ämnen och stadier. (9 kap. 3 § och bilaga 1 skolförordningen).

Av skollagen framgår att en kursplan ska gälla för varje ämne. (10 kap. 8 § skollagen).

I läroplanen för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet finns kursplaner som för varje ämne anger bland annat syfte och centralt innehåll. (Lgr 11, 5. Kursplaner).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garanti för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Gällande garantin för tidiga stödinsatser framkommer det att kartläggningsmaterialet i förskoleklass, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3 genomförs och att det i förekommande fall görs en särskild bedömning i samråd med specialpedagogisk kompetens och att insatser sätts in. Vidare framgår det också att uppföljningar och överlämningar sker till ansvarig lärare i nästa årskurs.

Rektorn och representanter för elevhälsan berättar i intervju att en särskild bedömning i samråd med specialpedagogisk kompetens görs, som syftar till att identifiera de elever som riskerar att inte uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas i årskurs 1 och 3 i grundskolan.

I intervju med lärare i förskoleklass och lågstadiet uppges att skolan arbetar med att stötta eleverna om det finns indikationer som antyder att flera elever inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i aktuella ämnen. De berättar att extra anpassningar sätts in för eleven när det befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas i årskurs 1 och 3 i grundskolan.

Rättslig reglering

Enligt skollagen finns en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet. Förskollärare och lärare ska använda de nationella kartläggningssmaterialen i förskoleklassen, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3. Om det utifrån något av dessa material finns en indikation på att eleven inte kommer uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, ska det göras en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling. Denna särskilda bedömning ska göras i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller ska det skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om utredning om behov av särskilt stöd. I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet ska det genomföras en uppföljning av de extra anpassningar som getts i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs (3 kap. 4, 4 a och 4 b §§ skollagen, 8 kap. 2 § och 9 kap. 20, 21 och 22 b §§ skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning om särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation, intervjuer med lärare, personal från elevhälsan och rektorn framgår att rektorn startar en utredning om särskilt stöd när lärare anmält att en elev befaras att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas trots extra anpassningar satts in eller om en elev uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Det framgår vidare att en sådan utredning sker i samråd med elevhälsan.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en

utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Göteborgs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller utredning om särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Information om elevens utveckling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation samt intervjuer med lärare och elever framgår att elever och elevers vårdnadshavare informeras om elevens utveckling genom utvecklingssamtal. I intervjuer och inkommen dokumentation framgår även att individuella utvecklingsplaner upprättas för eleverna och att omdömen skrivs.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning i. (10 kap. 12 § skollagen).

Vidare framgår bland annat att i årskurs 1-5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 i de ämnen som eleven får undervisning i, och
2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. (10 kap. 13 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete med att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation och intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att det bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa studiero och att det finns ordningsregler på skolan. Det framkommer också att ordningsreglerna har utarbetats under medverkan av eleverna.

Lärarna berättar att de arbetar förebyggande med studiero genom att skapa förutsättningar i klassrummet, exempelvis genom tydliga instruktioner och strukturerad undervisning.

Det framkommer vidare att ett flertal insatser har gjorts i arbetet med att skapa studiero, exempelvis med samverkansmöten kring elever varje månad.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero. Det ska finnas ordningsregler för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap. 3 § 2 st. och 5 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med rektorn, lärare och representanter för elevhälsan framkommer att elevers frånvaro skrivs in i ett digitalt system, att elevers frånvaro går igenom på möten med elevhälsoteamet samt att längre och upprepad frånvaro utreds. Vidare framkommer att skolans personal har kontakt med elevers vårdnadshavare gällande eventuell frånvaro samt att elevhälsan är involverad i arbetet.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska rektorn, om en elev har upprepad eller längre frånvaro, om det inte är obehövt, se till att det startas en utredning för att utreda frånvaron (7 kap. 19 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

På Skolinspektionens vägnar

X Jin Sarac Batifi

Beslutsfattare
Signerat av: Jin Sarac Batifi

X Ola Cederblad

Föredragande
Signerat av: Ola Cederblad

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Madeleine Olofsson medverkat.